

जागतिक महिला दिन विशेषांक

उत्कृष्टवृत्त

चां.का.प्रभु सभेचे मुख्यपत्र
जानेवारी-फेब्रुवारी-मार्च २०२२

आदरपूर्वक भावांजली

चां. का. प्रभु सभा,
“लक्ष्मीसदन” पारकरवाडा,
दांडीया बाजार, बडोदे-१.
फोन : (०२६५) २४५८९००

मुख्य संपादक :
प्रकाश स. आंबेगांवकर

बुक-पोस्ट

चार धाम - दोन धाम
जून - ऑगस्ट

श्रीलंका
ऑक्टोबर - नोव्हेंबर

हंपी - बदामी
30 जून - 1 - 2 - 3 जुलै

ताडोबा
3 - 4 - 5 जून
16 - 17 - 18 जून
24 - 25 - 26 जून

बांधवगड 25 - 26 - 27 - 28 मे
कान्हा 16 - 17 - 18 - 19 जून
पेंच 10 - 11 - 12 जून

लेह - लडाख
ऑगस्ट - सप्टेंबर

इतर सहली

देशांतर्गत : दत्त धाम (कुरवपूर, पिठापुर, अक्कलकोट, गाणगापूर), कोस्टल कर्नाटक , हैद्राबाद दर्शन, श्रीशैलम, राजस्थान, सौराष्ट्र (गिरनार, सोमनाथ, द्वारका, गिर जंगल), स्टॅच्यू ऑफ युनिटी, उत्तराखण्ड (नैनिताल, मसुरी), आसाम-मेघालय

आंतरराष्ट्रीय : मालदीव, श्रीलंका, दुबई, इ. लवकरच बाली, भूतान, इ.

उत्कर्षवृत्त

चां.का.प्रभु सभेचे मुख्यपत्र
जानेवारी-फेब्रुवारी-मार्च २०२२

अंक ३८३

अध्यक्ष

सुजीत वि. कोरडे
M. 98796 18327

मुख्य संपादक
प्रकाश स. आंबेगांवकर
M. 99798 53411

सह संपादक
सतीश कृ. समर्थ
M. 98255 44459

सदस्य संपादक समिति
अरुण धारकर
प्रकाश सिंदिकर
सतिष तामणे
(कार्यवाह, चां.का. प्रभु सभा, बडोदे)
M. 98240 77982

कार्यालय

लक्ष्मीसदन पारकर वाडा,
दांडीया बाजार, बडोदे-३९० ००९.
वेळ : सायंकाळी ६ ते ८ (रविवारी रजा)

Email : ckpsabha@gmail.com
website : www.ckpworld.org

देणगी या खात्यांत जमा करावी

C.K.P. Sabha
Bank of Baroda
SB A/C No. 01900100017020
IFSC Code : BARBOKHAN
मालक चां.का. प्रभु सभा, बडोदे करीता,
श्री संतोष अधिकारी यांनी प्रकाशीत केले,
व श्री प्रकाश स. आंबेगांवकर, मुख्य संपादक यांनी
ग्राफिक कार्म्मुनिकेशन शंकर टेकडी, दांडीया बाजार,
बडोदे येथे छापून घेतले.

खाजगी प्रसारसाठी
या अंकात प्रकाशित झालेल्या लेखांतील मतांशी
संपादक व समिति सहमत असेलच असे नाही.

Visit : www.ckpworld.org

* मुख्यपृष्ठावरील लता मंगोशकर यांचे चित्र सौ. रंजना आंबेगांवकर यांच्या कुंचल्यातून साकार झाले आहे.

संपादकीय

हे नववर्ष

आनंद, समृद्धी, आरोग्य, उत्सुग यश,
आणि समाधानाचे जावो,
हीच ईश्वरचरणी प्रार्थना !
नव वर्षाच्या शुभेच्छा...

शुभ गुढीपाडवा!

अंधार हा रात्री पुरताचा पाहुणा असतो, कोणाच्याही अडवण्याने सकाळ व्हायची थांबत नाही. रात्रीनंतर उद्याची लखब पहाट असतेच. गेली दोन वर्षे आपण अनुभवत असलेली कोरोना महामारीची काळात्रा आता संपुष्टात येत आहे. आयुष्टात एकदा तरी वाईट दिवसांना सामोरे गेल्याशिवाय चांगल्या दिवसांची किंमत कळत नाही याचा अनुभव या महामारीत सगळ्यांनी घेतला आहे. या पार्श्वभूमीवर शैक्षणिक, आर्थिक, व्यावसायिक, औद्योगिक, सामाजिक, आणि सांस्कृतिक व्यवहारांची गाडी आता रूळांवर येऊन पूर्ववत वेगाने मार्गक्रमण करू लागली ही उत्साहवर्धक बाब आहे. शैक्षणिक संस्थांचे कार्य आॅनलाईन वरून परत आॉफलाईन वर आले आहे म्हणजेच विद्यार्थी आता शैक्षणिक संस्थांमध्ये जाऊन ज्ञानार्जनाचे कार्य करू लागले आहेत. मैत्री, ऐक्य, नेतृत्व, संघभावना, आणि सुसंवाद यांचे धडे गिरवून भावनिक आणि व्यक्तिमत्व विकास करू लागले आहेत. लवकरच ते अध्ययनाबोरोबरच क्रीडा, कला, वकृत्व अशा बहुविध उपक्रमात देखील सहभागी होतील अशी खात्री आहे. बुद्धिमान विद्यार्थ्यांना यश संपादनासाठी प्रोत्साहित करणे, आर्थिकदृष्ट्या कमकूवत पण कष्टाळू विद्यार्थ्यांना मदीचा हात देणे ही नैतिक जबादारी ओळखून सी के पी शैक्षणिक संस्थांनी शिष्यवृत्ती, शिक्षाशुल्क व गणवेश खर्च, अनुदानित वहा इत्यादीचे वाटप, शैक्षणिक उपक्रमाचे मार्गदर्शन, समुपदेशन, व गौरव समारंभ आयोजन यासारखे उत्साहवर्धक उपक्रम वेळोवेळी हाती घेतले. आपल्या ज्ञाती बंधू-भगिर्णींनी देखील सामाजिक उत्तरदायित्व ओळखून या विद्यार्थ्यांना जमेल तेवढी आर्थिक मदत करून त्यांचे मनोबल वाढवले आहे.

कठोर परिश्रम, योग्य नियोजन, सातत्यपूर्ण अभ्यास, उजलणी आणि मानसिकदृष्ट्या कणखरपणा ही विद्यार्थ्यांसाठी यशाची गुरुकिळी आहे. विद्यार्थ्यांनी परिश्रमपूर्वक आपला अभ्यासक्रम यशस्वीपणे पूर्ण करून आपल्या समाजाच्या ऋणांची परतफेड करण्याचे कर्तव्य विसरता कामा नये.

समस्त विद्यार्थ्यांना परीक्षेत यशप्राप्ती आणि उज्ज्वल भविष्यासाठी अनेक शुभेच्छा.

-प्रकाश आंबेगांवकर

उत्कर्षवृत्त

जागतिक महिला दिन

जगभरात ८ मार्च रोजी जागतिक महिला दिन साजरा करण्यात येतो. महिलांच्या हक्कांचे रक्षण आणि स्त्री-पुरुष समानता या दृष्टीने जागतिक महिला दिनाला विशेष महत्त्व आहे. विसाव्या शतकाच्या सुरुवातीपर्यंत जगातील जबळजबळ सर्व देशांमध्ये स्त्रियांना मतदानाचा हक्क नव्हता. या अन्यायाविरुद्ध स्त्रियांनी संघर्षास प्रारंभ केला होता ज्याच्या अंतर्गत न्यूयॉर्कच्या १५ हजार कामगार महिलांनी ८ मार्च १९०८ रोजी शहराच्या रस्त्यावर मोर्चा काढून व नंतर रुटर्गस चौकात जमून मोठी निदर्शने केली. त्याच्या प्रमुख मागण्यांमध्ये महिलांच्या कामाचे तास कमी करणे, कामाच्या जागी सुरक्षितता प्रदान करणे, चांगल्या रोजगाराची हमी देणे आणि महिलांना मतदानाचा हक्क प्रदान करणे ह्याचा समावेश होता. १९१० साली कोपनहेगन येथे भरलेल्या दुसऱ्या आंतरराष्ट्रीय समाजवादी महिला परिषदेत ८ मार्च १९०८ हा दिवस 'जागतिक महिला-दिन' म्हणून स्वीकारावा हा ठराव सर्वानुमताने स्वीकृत झाला. त्यानंतर युरोप, अमेरिका वैरे देशात झालेल्या संघर्षातून महिलांना मतदानाचा हक्क मिळवण्यात यश प्राप्त झाले. १९७५ साली संयुक्त राष्ट्रांनी 'जागतिक महिला-दिन' हा एक वार्षिक

जागतिक महिला दिन विशेषांक

भारतीय राज्यघटनेत महिलांना पुरुषांप्रमाणे समान अधिकार देण्यात आले आहेत. अशा प्रकाराची कायदेशीर समानता बहुधा पहिल्यांदाच स्त्रियांना दिली गेली. प्रत्येक क्षेत्रात आज महिला पुरुषांच्या बरोबरीने कार्यरत असून, आपल्या कर्तृत्वाने त्यांनी विविध क्षेत्रात गरुड़ज्ञेय घेतली आहे. भारतातील महिला आता शिक्षण, क्रीडा, राजकारण, माध्यम, कला व संस्कृती, सेवा क्षेत्र, विज्ञान आणि तंत्रज्ञान इत्यादी क्षेत्रात पूर्ण सहभाग घेत आहेत. भारतीय महिलांनी अल्पावधीतच हे सिद्ध केले आहे की भारतातील महिला शिक्षण, बुद्धिमत्ता, सौंदर्य आणि शौर्यामध्ये जगातील कोणत्याही जातीच्या किंवा देशातील महिलांपेक्षा कमी नाहीत. त्यांनी देशाचे राष्ट्रपती, पंतप्रधान, संरक्षण मंत्री, अर्थ मंत्री अशी महत्वाची पदे भूषवून प्रभावी व कार्यक्षम कामगिरी बजावली आहे. महिलांच्या या असामान्य कर्तृत्वाला वंदन करून उत्कर्षवृत्तचा हा अंक ८ मार्चला साजरा होणाऱ्या जागतिक महिला दिनाचा विशेषांक म्हणून प्रसिद्ध करताना गौरव अनुभवीत आहोत.

उत्सव म्हणून थीमसह साजरा करायला अधिकृत मान्यता दिली. महिला दिनाची पहिली थीम 'सेलिब्रेटिंग द पास्ट, प्लॉनिंग फॉर द फ्युचर.' अशी होती. (भूतकाळाचा आनंद, भविष्यासाठी योजना). त्यानंतर स्त्रियांच्या समस्या वेळोवेळी समाजासमोर मांडल्या गेल्या. स्त्रियांच्या संघटना सशक्त झाल्या. सामाजिक, आर्थिक, राजकीय, सांस्कृतिक परिस्थितीनुसूप बन्याच प्रश्नांचे प्राधान्य बदलले. स्त्री संघटनांच्या मागण्यांचे स्वरूप बदलत गेले. भारतात मुंबई येथे पहिला महिला दिवस ८ मार्च १९४३ रोजी साजरा करण्यात आला. ८ मार्च १९७१ ला पुण्यात एक मोठा मोर्चा काढण्यात आला होता. महिलांच्या सन्मानार्थ या दिवशी विशेष कार्यक्रमांचे आयोजन केले जाते. यंदाच्या वर्षी महिला दिन एका खास थीम 'जेंडर इकॉलिटी टुडे फॉर अ सस्टेनेबल टुमरो' (शाश्वत भविष्यासाठी लॅंगिक समानता गरजेची आहे) यावर साजरा केला गेला.

सौ रंजना आंबेगावकर
(आंतरराजालावरून संकलीत)
मो. ९८९८२६६०४०

* अभंग *

चंद्रभागे तिरी, भक्तगण दाटी,
नाद आसमंती, माऊली माऊली ॥
धरोनिया ताल, डोले वारकरी,
मुखी आळवी, विठाई माऊली ॥
राऊळी पताका, तुळस गाभारी,
कर कटावरी, विठुराया ॥
मुख दर्शनांती, डोळे पाझरले,
शब्द हरवले, पांडुरंगा ॥
सावळ्या संगती, रख्माई असती,
कंठी वैजयंती, माऊलीस ॥

सौ. वैजयंती गुप्ते
मो. ९६३८३९३७७९

अष्टव्यक्षांचे मनोगत

आदरणीय वाचकहो, सप्रेम नमस्कार,
सर्व प्रथम गुढी पाढव्याच्या खुप खुप शुभेच्छा ! येणारे
मराठी नुतन वर्ष सर्वासाठी सुख, यश, आनंद, समाधान
आणि सर्वात महत्वाचे म्हणजे आरोग्यदायी होवो, हीच
ईश्वरा जवळ प्रार्थना.

गेल्या वर्षी देखील कोरोना महामारीमुळे आपण
चां.का.प्रभु. सभेचे तसेच उत्कर्षवृत्ताचे काम सुरक्षीत
रित्या तसेच अखंडीत पणे चालवु शकलो नाही. परंतु
सध्या परिस्थिति सुधारल्यामुळे आपण आता चां.का.प्रभु
सभेचे कार्यालय सोमवार ते शनिवार नियमित रित्या
संध्याकाळी ०६:३० ते ०८:०० सुरु केले आहे, त्याची
सर्व ज्ञाती बंधु भगिनींनी नोंद घ्यावी तसेच आता
उत्कर्षवृत्ताचे प्रकाशन वार्षिक सहावेळा करण्याचे
ठरविले आहे. उत्सुक ज्ञाती बंधु-भगिनींना त्यांचा
व्यवसाय वाढविण्यासाठी त्यात जाहीरांत देण्यास
आव्हान करत आहे.

सर्व वाचक मित्रांना तसेच चां.का.प्रभु समाजाला
माहीतच आहे की उत्कर्षवृत्त हे देणगी वर चालत. आपण
त्यासाठी कोणतीही फी वगेरे घेत नाही, म्हणून मी सर्व
चां.का.प्रभु समाजाला आवर्जुन विनंती करतो की त्यांनी
संस्थेला सद्गळ हाताने मदद करावी. ही मदद तुम्ही रोख,
चेक, बँक ट्रान्सफर किंवा जाहीरातीच्या स्वरूपात देणगी
देऊन, ज्ञातीचे मुख्यपत्र “उत्कर्षवृत्त” ह्याचे महत्व लक्षात
ठेऊन करावी.

तसेच आपणास सांगु ईच्छितो की आपल्या चां.का.प्रभु
समाजाचे वधु-वर सुचक केन्द्र नियमित रित्या चालु
आहे. त्यासाठी On Line ची सेवा सुद्धा उपलब्ध केली
आहे. मी सर्व चां.का.प्रभु लग्नोत्सुक युवा वर्गाला
आव्हान करतो की सर्वांनी ह्याचा फायदा अवश्यपणे
घ्यावा. यासाठी कार्यालयाला भेट देऊन रु. १०००/-
फी भरणे आवश्यक आहे. तसेच दुसरी सुविधा जे कोणी
ज्ञाती बांधव तसेच भगिनी वधु-वर सुचक केन्द्राचे
सभासद नसतील त्यांना देखिल ह्या योजनेचा लाभ
मिळावा म्हणून One Time Login Fee Rs. 100/- भरून
चां.का.प्रभु सभेच्या कार्यालयाची भेट घ्यावी लागेल.

हे आव्हान मी वेळोवेळी करत
असतो की ज्ञातीचे जे विद्यार्थी,
ज्ञातीच्या संस्थांची मदत घेऊन
किंवा मदत घेतल्याशिवाय उच्च
अभ्यास करून, स्वतःच्या
क्षेत्रात उच्च पदावर विराजमान
आहेत. त्यांनी सुद्धा ज्ञातीतील
गरजु विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी

काहीतरी मदत करावी. असे गरजु विद्यार्थी आपल्या
ज्ञातीत बरेच आहेत. विचार करून पहा!!! उद्या ते
तुमच्या सारखेच सफल होतील.

दुसरे आव्हान ज्ञातीतील युवा वर्गाला!

तुम्ही तुमचा थोडा वेळ आपल्या समाजाला द्या. दरेक
आठवड्याला थोडे तास..... तुम्हालाही समाजासाठी
काहीतरी केल्याचे समाधान होईल. ज्ञातीच्या सर्व
समितीच्या जुन्या सभासदांना पण मी आमंत्रण देतो की
त्यांनीही त्यांची सेवा चां.का.प्रभु समाजाला परत द्यावी.
आपल्या समाजात काम करणारे मोजकेच लोक आहेत.
चला आपण सर्व एकजूट होऊन आपल्या समाजासाठी
उत्कृष्ट काम करु.

आता मला कळविण्यास अत्यंत आनंद होत आहे की
कोरोनाची परिस्थिति सुधारल्यामुळे तसेच सर्व सरकारी
बंधने दूर झाल्यामुळे चां.का.प्रभु सभेचा “सामुहीक
मुंज” हा कार्यक्रम ३ मे मंगळवार २०२२, अक्षय तृतीया
या मुहुर्तावर आयोजित करण्याचे ठरविले आहे. त्यासाठी
नोंधणी संस्थेच्या कार्यालयावर तसेच संस्थेचे कार्यवाह
श्री सतीष ताम्हणे मो. ९८२४०७९८२ ह्यांच्या कडे
करता येईल.

८ मार्च रोजी संपन्न झालेल्या जागतिक महिला दिना
निमित्त सर्व महिलांचे अभिनंदन करून हा अंक त्यांना
समर्पित करत आहोत.

Happy Gudhi Padwa

सुजित कोर्डे
अध्यक्ष, चां. का. प्रभु सभा, बडोदे

भगवद्गीता-जशी आहे तशी

अर्जुन उवाच

प्राप्य पुण्यकृतां लोकानुषित्वा शाश्वतीः समाः ।

शुचीनं श्रीमतां गेहे योगभ्रष्टोऽभिजयते ॥४१॥

प्राप्य-प्राप्त होऊन; पुण्य-कृताम्-जे पुण्यकर्म करतात त्यांच्या; लोकान्-लोक; उषित्वा-निवास करून; शाश्वतीः-अनेक; समाः-वर्षे; शुचीत्ताम्-पुण्यावान; श्री-मताम्-संपन्न किंवा वैभवशाली; गेहे-घरी; योग-भ्रष्टः-आत्मसाक्षातकाराच्या मार्गावरून भ्रष्ट झालेला; अभिजायते-जन्म घेतो.

योगभ्रष्ट योगी, पुण्यात्प्यांच्या लोकांमध्ये अनेकानेक वर्षे सुखोपभोग घेतल्यानंतर पुन्हा गुणवान कुटुंबामध्ये किंवा वैभवशाली कुटुंबामध्ये जन्म घेतो.

तात्पर्य: योगभ्रष्ट किंवा अयशस्वी योग्यांचे दोन वर्ग आहेत - १) एखादा मनुष्य अत्यल्प प्रगतीनंतर योगभ्रष्ट होतो. २) एखादा मनुष्य दीर्घकाळ योगाभ्यास केल्यानंतर योगभ्रष्ट होतो. जो योगी अल्पकाळ योगाभ्यास केल्यानंतर पतित होतो, तो

चां. का प्रभु मातृवात्सल्य मंडळ, बडोदे
तर्फे वसंतोत्सव निमित्ते कार्यक्रम
आयोजित करण्यात आला आहे.

◊ वसंतोत्सव ◊

कार्यक्रम :	सर्वेश्वर महिला भजन मंडळ यांचे भजन
दिनांक :	०९/०४/२०२२
वेळ :	सायंकाळी ५.३० वाजता.
स्थळ :	लक्ष्मी सदन, पारकर वाडा, दांडीया बजार, बडोदे.

या कार्यक्रमांत सर्व भगीरीनी अवश्य उपस्थित रहावे ही विनंती.

आभार

सौ. रचना तवकर
कार्यवाह

सौ. अलका गुप्ते
अध्यक्ष

मुद्रणदोष

उत्कर्षवृत्त दिवाळी विशेषांक, नोवेंबर-डिसेंबर-२०२१ च्या अंकात काही मुद्रणदोष आढळले आहेत. सुधारित मजकूर पुढीलप्रमाणे आहे याची कृपया नोंद घ्यावी.

(१) पान क्र.७, व्याराचे एकमेव सी के पी प्रथान कुटुंब ह्या लेखासोबत छापलेले छायाचित्र श्री कुलीन शिरीष प्रथान ह्यांचे आहे.

(२) पान क्र.१५, Congratulations ह्या सदरातील सुरतच्या विद्यार्थ्यांचे नाव Saumil Vikas Pradhan आहे.

गैरसोयीबद्दल आही दिलगीर आहोत

मुख्य संपादक, उत्कर्षवृत्त

पुण्यवान जीवांना प्रवेश दिल्या जाणाऱ्या उच्चतर लोकामध्ये जातो. त्या ठिकाणी दीर्घकाळ जीवन व्यतीत केल्यावर त्याला पुन्हा या लोकात सात्त्विक ब्राह्मण वैष्णवांच्या किंवा श्रीमंत व्यापारी मनुष्यांच्या घरी जन्म प्राप्त होतो.

या अध्यायाच्या अंतिम श्लोकामध्ये सांगितल्याप्रमाणे योगाभ्यासाचे ध्येय म्हणजे कृष्णभावनेची परमसिद्धी प्राप्त करणे हे आहे. परंतु जे ही स्थिती प्राप्त होईपर्यंत टिकून राहू शकत नाही आणि जे भौतिक प्रलोभनांमुळे अपयशी होतात, त्यांना भगवत्कृपेने, आपल्या भौतिक प्रवृत्तींची पूर्ती करण्याची अनुमती दिली जाते आणि त्यानंतर त्याना वैभवशाली जीवन जगण्याची संधी दिली जाते. ज्यांनी अशा कुटुंबामध्ये जन्म प्राप्त केला आहे त्यांनी परिपूर्ण कृष्णभावनेप्रत उन्नत होण्यासाठी या सुविधांचा उपयोग करून घेतला पाहिजे.

सौजन्य : स्व. कमलाबाई वा. आंबेगावकर व स्व. विनायक वा. आंबेगावकर व मालती विनायक आंबेगावकर यांच्या स्मरणार्थे श्री परग विनायक आंबेगावकर यांजकडून.

सतीशाचंद्र माधव कोर्डे

यांचे
वधू-वर सूचक मंडळ
हे धागे साता जन्माचे,
म्हणूनच बनलो सूचक
तुमचे, फक्त तुमच्यासाठी
या नव्या रेशीमगाठी,

१०, अंजठा, ब्राह्मण सोसायटी,
ठाणे (प.), ४००६०२.

भ्रमणाध्वनी:- ९८६७२४८२२६

८ मार्च २०२२ ! जागतिक महिला दिनाच्या हार्दिक शुभेच्छा !

बाईचं माणूसपण

आज २०२२ च्या जागतिक महिला दिनानिमित्त विविध संस्था, फेसबुक, वॉट्स्‌अप ग्रुप विविध व्यासपीठे या सर्व जागी फिरून फिरून तेच विषय घोळले जात आहेत, ते सर्व पाहून मनात सहज विचार आला की,
ते तेची विचार ते तेची विषय - भाषा जगाशी परि पालटून । आम्ही ही येथे सिध्द आहे युक्तीवाद सारा लिहीण्यात आहे! हे पाहून मनात ४७ वर्षांपूर्वी १९७५ साल यूनोने “आंतरराष्ट्रीय महिला” वर्ष म्हणून जाहीर करून ८ मार्च हा दिवस जागतिक महिला दिन म्हणून दरवर्षी साजरा होईल असे प्रतिपादिले त्या वेळेची आठवण येते, तेव्हा देखील, स्त्री पुरुष माणूसपणाचे समभाग आहेत का? आजची स्त्री, स्त्री दाक्षिण्यामुळे की स्व कर्तृत्वामुळे? हवाच कशाला जागतिक महिला दिन ! अशा विषयांचे पेव सर्वत्र फुटले होते. त्यावेळी देश स्वतंत्र होऊन अडूवीस वर्ष पूर्ण झाली होती म्हणजे तारुण्यात होता देश आणि आज आपण देशाच्या स्वतंत्रतेच्या अमृत महोत्सवी वर्षाच्या पूर्णतेकडे जात आहोत तरी स्त्री जीवनांतर्गत प्रश्न अजून तेथेच गराराहेत. उलट त्यावेळपेक्षा आजच्या स्त्री जीवनात धावपळ धकाधकीचे आयुष्य जास्त वाढले आहे आणि अगदी जीवावर बेतण्या इतपत दुर्घट झाले आहे. घरेलु हिंसा, अत्याचार, बलात्कार, खून हे प्रकार केवळ तळागाळातील समाजातच नव्हे तर पांढरपेशा मध्यमवर्गीय समाजासह उच्चभू समाजातही खूप मोठ्या प्रमाणात वाढले आहेत. त्या त्या समाजानुसार त्याची कारण अनेक असतील पण अगदी अजाण छोट्या मुर्लींपासून म्हाताच्या बायकांपर्यंत सर्व स्तरातील स्थियांचा बळी जात आहे, केवळ शारीरिक मरणच नाही तर, मानसिक, भावनिक मरण यातना भोगाव्या लागत आहेत. गेल्या दोन अडीच वर्षांतील जागतिक महामारीच्या काळानंतर बेकारी, महागाई याने गांजलेल्या समाजाचे हे नग्र सत्य आहे. या परिस्थितीत बाईच बाईपण हा समाज नासवतोय तिथे तिच माणूसपण त्याला दिसणार कस?

अमेरिकेतील थिंक प्यूर रिसर्च सेंटर तर्फे करोना महामारीच्या अगोदर २०१९ मध्ये भारतातील सर्व राज्य आणि केंद्रशासित प्रदेश मिळून जवळपास तीस हजार स्त्री

पुरुषांच्या मुलाखती घेण्यात आल्या होत्या त्यातील काही मते अशी आहेत ८७ टक्के पुरुषांनी सांगितले की पत्नीने नेहमी पतिचे ऐकायलाच हवे, पण त्याबरोबरच स्त्री पुरुषांना समान अधिकार असायला हवे असे ही प्रतिपादन केले, नोकीवर देखील पहिला अधिकार पुरुषांनाच हवा असेच मानतात. कौटुंबिक जबाबदाच्या दोघांनी वाटून घ्याव्या असे तोंडाने म्हणत असले तरी व्यवहारात मात्र परंपरागत विचारांनुसार चालतात. ९४ टक्के समाजधारणा पुत्र तर हवाच अशी आहे तर ९० टक्के लोकांनी मुलगी पण हवी अस म्हटल आहे. स्त्री पुरुष समान यशस्वी राजकारणी होऊ शकतील असे ५५ टक्के मत आहे. पुरुषांपेक्षा स्त्रीया अधिक यशस्वी नेता होऊ शकतील असे फक्त १४ टक्केच मानतात. म्हणजे या सोशल रिसर्चच्या संशोधनानुसार असे म्हणावेसे वाटते की सर्वत्र मनोधारणा अशी आहे, ‘आकाशात उंच भराऱणारी स्त्री असावी! पण असावी ती आपल्या उंबरठ्या पल्याडची!!’

थोडक्यात काय तर जागतिक महिला दिना नंतर प्रत्येक सुजाण सशक्त आणि सजाग स्त्रीच्या मनात हा दिवस सतत जागता रहायला हवा, स्त्री मनाने, विचाराने आणि आचरणाने स्वतंत्र व्हायला हवी. पण स्वतंत्रता म्हणजे स्वैराचार, अहम् किंवा घर्मेंड नव्हे हे ही पक्के ध्यानात असायला हवे. आजकाल तरुणीमध्ये विशेषतः बडे पैकेज असणाऱ्या स्वतंत्रपणे कमावणाच्या तरुणीमध्ये हे स्वभाव वैशिष्ट्य, बेपर्वाई जास्त दिसते पण सहकार आणि सामंजस्याने सफल, सशक्त, सुखकर जीवन लाभते हा दृष्टिकोन असायला हवा. समाज हा स्त्री पुरुष मिळून बनला आहे हे जाणून जेव्हा पुरुष वर्गाकडून स्त्रीचे माणूसपण सहजतेने स्विकारून मनुष्यत्वाचे दोन समभाग आहोत हे दोन्हीकडे मान्य होईल तेव्हांच बाईच माणूसपण तिला स्वतःला आणि समाजाला ही गवसेल. सबल, सशक्त स्त्री आपल्या माणूसपणा सह सबला होईलच, कारण आम्ही सबला नारी आहोत तेजस्विनी ! विनम्र विनया तरीही आम्ही मनस्विनी !!

शुभांगिनी पाटणकर
मो ९४२६१ ३१४५८

कोळ्याचे जाळे

अनंदाला प्ले सेंटरच्या वॅन मध्ये बसवुन सुधा घरी आली. दोन ते तीन वर्ष वयाच्या निरागस पोरांनी व्हॅन गच्छ भरली होती. सुधाला अनंदाचे पाणावलेले डोळे आणि आईचा हात सोडून जातानाची तिची तळमळ जाणवली. इंटरनॅशनल स्कूलमध्ये प्रवेश मिळवायची तयारी मुरु केली पाहिजे ना. पोरांचे बालपण हिरावून घेतल्याची अपराधी भावना मनाला काठग्यासारखी रुतली आणि आपलं बालपण किती छान सोनेरी असल्याच्या सुखद क्षणांची आठवण झाली. भाऊ, बहीण, शेजारच्या ढीगभर पोरांचा घोळका, मैदानी खेळ, मस्ती, भांडणे, ओरडा सगळं डोळ्यासमोर तरंगलं. विचारांच्या ओळ्याने डोकं जड झालं म्हणून सुधाने सोफ्यावर निवांत डोकं टाकलं. ड्रॉइंगरूमच्या रंगीत भिती, सुंदर पैरिंगवर नजर फिरवत असताना पांढऱ्या शुभ्र सीलिंगच्या कोपन्यात काळ्याने विणलेलं जाळं सुधाच्या डोळ्यांनी टिपलं. ऊँच पाय हलवत एक कोळी जाळ्याच्या शेवटच्या टोकाला स्वतः: विणलेल्या जाळ्यात न अडकता अलगद बाहेर पडत होता. क्षणभर विचारांचे वादळ शमले आणि सुधा लगेच जाळे काढायला उठली. खिडकीतून समोरच्या बंगल्यातील स्मार्ट सुलेखा कार ड्राईव करून ऑफिसला जाताना दिसली. सुधाच्या स्वप्नातील ऑफिसर होणारी अनंदा अशीच होती. संसारात गुरफटलेल्या सुधाचे सगळे स्वप्न अता ती अनंदाच्या भविष्यात बघायला लागली होती. लांबसडक केसाना गुंडाळून क्लिप मध्ये अडकवताना स्वतःचे प्रतिबिंब सुधाला आरश्यात दिसले. संसारात संपूर्ण गुरफटलेली सुधा-अनंदा ची आई, शेखर ची बायको, सासूबाईची सून, नणदेची वहिनी, मामी, काकी वगैरे वगैरे,,, सुधाच्या लग्नाला अवघी पाच वर्ष उलटली होती. अर्जे मैरेज वेल टू डू जावई आणि भरल्या घरी आपल्या सुशिक्षीत मुलीचे लग्न लावून आई वडील जवाबदारीतून मुक्त झाले अन् अपेक्षेपेक्षा अधिक सुंदर शिकलेली सून मिळवून सासू सासरे अपेक्षांचे टोपले घेऊन समोर उभे ठाकले. लहानपणीच्या निरागस भावना, करियरचे स्वप्न मनाच्या कप्प्यात कोळून सुधा विरुन गेली. आरश्यातले प्रतिबिंब अंधुक होऊन दिसेनासे झाले. सुधाच्या अश्रूनी झाकले गेले कदाचित. सकाळच्या सौंदर्याला रोज डोळेभरून टिपणारी सुधा फ्रीज मधल्या दुधाच्या पिशव्या आणि डब्बांच्या भाज्या टिपायला लागली. स्वतःच्या आवडी विसरून नवन्याच्या ताटात आवडीचे पदार्थ वाढताना आनंदी होऊ लागली. गाणी गुणगुणत कॉलेजची घाई करणारी अल्ट्रा सुधा लग्नानी घरातल्या प्रत्येक माणसाची घाई जपायला लागली. अनंदाचे जन्म, बालपण, सांगोपन संसारात सुधाचा प्रत्येक टप्पा सहजपणे पार पडत होता. अचानक आरश्यातल्या अंधुक प्रतिबिंबात प्रथमच तिच्यातील हरवलेली सुधा डोकावली. स्वप्नांच्या जगात वावरणारी, स्पर्धेत उत्साहाने पदक

पटकावणारी, सतत आत्मविश्वासाने ओथंबलेली सुधा सापडली तिला. डोळ्यात साठलेले अशू अविरत गालांवर वाहत होते. स्त्रीच्या आयुष्यावर तिचे स्वप्न जगायचा तीला हक्क नाही का? संसारात फक्त दुसऱ्याच्या आवडी जपून समाधानी होण्यासाठी आयुष्य नव्हेच. ताटातले रुचकर पदार्थ करून नवन्याच्या भुका भागवण्यासाठी आयुष्य नव्हेच. मला माझ स्वतंत्र अस्तित्व पण आहे आणि ते जपायला मलाच प्रयत्न केले पाहिजेत. ह्या विचाराने सुधा त्वरीत उठली आणि प्रोफाइल नौकरी डॉट कॉम वर अपलोड केली. अनंदाला शाळेतून आणायची वेळ झाली होती सुधाने लग्नानी पुन्हा केस सारखे करायला आरश्यात बघितले. आरश्यातले प्रतिबिंब स्वच्छ आणि तजेल होतं. स्वतः विणलेल्या जाळ्यातून अलगद सुधा बाहेर पडली होती. सुधाला तिची वाट सापडली होती. वॅन ची वाट पाहत असताना मनाचे आभाळ निर्मळ होते.

सौ. सुगंधा संजय गुप्ते
मो. ९४२९३१०६२८

* हे विश्वची माझे घर *

हे विश्वची माझे घर। हा अनुभव सुंदर।
झाली जाणीव साकार। जेव्हा केले देशांतर ॥१॥
ती भारत मायभूमी। अमेरीका कर्मभूमी।
क्रणानुबंध संगमी। उमजले मन्मनी मी ॥२॥
नकळे वर्षे सरती। लागेबंधे ते वाढती।
रुजली सखोल नाती। दोन्ही आपुले वाटी ॥३॥
मज संधी मिळे मस्त। जाण्या विविध देशात।
नभी सागर तळात। पाहता मी अर्चंबित ॥४॥
संतवचन कळले। धराकुटुंब पाहिले।
दृष्टीत सारे दडले। मानवजात शिकले ॥५॥
विश्व ईश्वर निर्मात। कळले सत्य मनांत।
मी ठिपका अस्तित्वात। वसुधा परिवारात ॥६॥
ठिपका जरी मी सान। प्रभुस सारे समान।
परमात्मा अंश छान। स्व हृदी विराजमान ॥७॥
वसुधा परिवारा या। सौख्य शांतीने नांदाया।
घर विश्वाचे जपाया। दे आशिष प्रभुराया ॥८॥

सौ. शलजा मेढेकर
अंटलांटा, अमेरीका

“आरुणी”

गोरी गोरी पान बसक्या नाकानी काळ्याभोर केसांची ठीकठीक तबेतेची १।। महिन्याची आरुणी सुमतिच्या

उबदार मांडीवर झोपेतच हसत होती. तीला हसताना पाहून सुमती म्हणाली “या निष्पाप जीवांना उबदार मांडी आणि मायेच पांधरूण मिळालं की बाकी काहीच नको.”

तीला तीची शेजारीण रेणूची आठवण झाली. तीचीच मुलगी “आरुणी”. रेणू एक, कर्तव्यनिष्ठ, जवाबदार आणि धैर्यवान पोलीस कर्मचारी होती. झाशीच्या राणीने जसे मुलाला पाठिशी बांधून इंग्रजांशी युद्ध केले तसेच रेणू सुद्धा आपल्या उदरात वाढणाऱ्या ७ महिन्याच्या बाळाला घेऊन कोरोना युद्धाला तोंड देत होती. अतिशय प्रामाणिकपणे धैर्यनी (नोकरी) ड्युटी करत होती.

अगदी असह्य झाल्यावर ८ दिवसासाठी ती रजेवर उतरली आणि पुढे ४-५ दिवसातच तीची छकुली जन्माला आली. रेणूला खुप आनंद झाला. म्हणाली, ‘सुमति मला न मुलगीच हवी होती. मी तीला हवाईदलातील मोठी वैमानिक बनवीन, “आरुणी” नाव ठेवीन.’

आरुणीच्या जन्मानंतर रेणूची तब्बेत बिघडली. तीला कोरोनाने जखडल आणि बघता बघता गिळल सुद्धा. रेणूच्या जाण्याने घरात दुःखाची कळा पसरली. त्या तान्ह्या जीवाला हात लावायला कोणी तयार नव्हते. एकतर मुलगी जन्माला आली आणि ती पण कोरोनाग्रस्त आईच्या पोटी.

तीचा टाहो रोज शेजारच्या सुमतिला ऐकु येत होता. तीला असह्य होत होते. शेवटी तीने एकदा रेणूच्या घरच्यांना सांगून आरुणीला आपल्या घरी आणले. मग सर्व प्रथम तीच्या डॉक्टरी चाचण्या करून तीची औषध, दुधाची सवय वगैरे जातीने सोय करून घेतली.

शेजारी असून सुद्धा आरुणीला बघायला कोणीच येत नव्हते. रेणूच्या १३ व्या दिवशीच सुमतीने बाळाच्या कानात नाव ठेवले “आरुणी”. सुमतिच्या मुलीला श्रेयाला एक छोटी बहिण मिळाली.

१।। महिन्याची होई पर्यंत आरुणीने छान बाळसे धरले. आता मात्र ती पुरुणपणे सुमतिचीच मुलगी झाली.

देवकी यशोदेच्या नात्याची पुन्हा एकदा आठवण झाली. रेणूने जन्म दिला तर सुमतिने तीला जीवनदान दिले.

माया, प्रेम, कर्तव्य, नाती-गोती, यांना कोणत्याही सीमाच नसतात तिथे असतो फक्त धर्म: “मानवधर्म”.

मातृत्वाच्या भावना या फक्त एक स्त्रीच समजू शकते. कोरोनाच लॉकडाऊन कोणला काही देऊन गेल तर कोणाच काही घेऊन गेल. कोणी कोणाच्या जवळ आले तर कोणी कायमचे दुरावले.

सौ. उज्ज्वला केमकर

मो. ९८२४४८९६६९

(विविध मुंबई- लेखन स्पर्धेतील दुसऱ्या क्रमांकाची लघु कथा)

स्त्री इच्छा

मला वाटते कधी असे हे अथांग सागर तुडवीत जावे आणि शिखरावर पर्वतीच्या कोसळते वादळ झेलावे मला वाटते कधी असे ही वेलीचे निशब्द पान असावे उमलत्या नाजुक कळीवर हळूच कलते छत्र धरावे कधी वाटले वीज असावे उर फोडण्या अंधाराचे कधी वाटते रात्र असावे दैन्य झाकण्या दिवसाचे कधी वाटते शस्त्र होऊनि क्रूर प्रहारे शत्रु छेदावे कधी वाटते होवूनि बासुरी प्रेमाश्रुचे स्वर छेडावे कधी वाटते रौद्र होवून जाळावे हे अशुभ अमंगळ कधी वाटते मदन होवुनी सृजन करावे कोमल मंगल असे वाटते असे असावे स्त्री जन्म सार्थकी हे माझे विश्वासातुन विश्व रचावे विश्वासातुन विश्व रचावे.

सौ. सुगंधा गुप्ते

मो. ९४२९३१०६२८

पसायदान

येणाऱ्या प्रत्येक क्षणाकडे , आपलं काही मागणं असतं ते मागणं, म्हणजेच आपलं जगणं असतं!!

वरवर पाहता एक चारोळी! खोलवर, सामान्यांच्या जीवनाचं वास्तव!! खरोखर, मागणं हा जगण्याचा समानार्थी शब्द ब्हावा इतकं आपलं क्षणोक्षण मागणं सुरूच असतं. पहिल्या श्वासापासून ते अखेरच्या श्वासापर्यंत-----. सतत हे मागणं, घेण्याचं चक्र फिरतच राहतं. बालपणी खाऊ, खेळणी ,तरुणणी उत्तम नोकरी ,उत्तम जोडीदार, अपत्य, मग घर, गाडी बंगला , लट्ठ बँक बॅलन्स, उतारवयात उत्तम आरोग्य, मानसिक शांती. मनुष्य आयुष्यभर स्वतःमाठी हे आणि असंच मागत असतो. श्वास संपल्यावरही हे मागणं संपतं का खरोखर? नसावं कदाचित! म्हणूनच शास्त्रात पितृपक्ष सांगितलाय ना! सारखं, सतत, सदैव, फक्त हे हवं, ते हवं, ते मिळावं ,हे मिळावं हाच ध्यास. गरगर तयं ना वाचून? पण ही वस्तुस्थिती आहे. आता जरा थांबा ,एक दीर्घ श्वास घ्या .क्षणभर डोळे मिटा, उघडा. नंतर हे वाचा. “आता विश्वात्मके देवे,येणे वाग्यजे तोषावे, तोषोनि मज द्यावे पसायदान” हे कसं वाटलं पसायदानाच्या या चार ओळी वाचून? पसायदान निःसंशय एक मागणं. पण कुणी कुणाला काय मागितलं, हा फरक आहे तुमच्या आमच्या मागण्यात आणि पसायदानात!! मी स्वतः सुखी असताना दुसऱ्याचं दुःख कळायला संवेदनशील मन लागतं. मात्र ज्या समाजानं दुःखच दुःख दिलं केवळ, त्या समाजाच्या नव्हे अखिल विश्वाच्या कल्याणासाठी पसायदान मागायला फक्त ज्ञानेश्वरांचंच मन लागतं. तुमच्या-माझ्या मनाभावात कायम ‘स्व’ चच मळभ दाटलेलं. ज्ञानदेवांच्या मनाकाशात मात्र पसायदानाचं टिपूर चांदणं पसरतं. कारण ते मनाकाश निरभ्र असतं. अखिल विश्वाप्रतीचा कारुण्यभाव मनाच्या शिपल्यात एकवटतो तेब्हाच पसायदान रुपी मौक्तिक माळ साकारते. संपूर्ण पसायदानाचं जाऊ दे , त्यातल्या केवळ चार ओळी स्मरणात ठेवल्या तरी आपलं पसायदान जगण्याच्या दिशेने एक पाऊल पडणार आहे. “जे खळांची व्यंकटी सांडो, तया सत्कर्मी रती वाढो, भूता परस्परे जडो मैत्र जीवांचे!!” पसायदानाच्या या चार ओळी म्हणजे मानवी मनाच्या उत्कांतीचे चार टप्पे आहेत. प्रथम पायरीवर जे खळ म्हणजे दुष्ट आहेत त्यांचा दुष्टपणा, वाकडेपणा नष्ट होऊ दे ही

भावना.ती एकदा मनात जागृत झाली की दुष्ट भावना सोडण्याचा उपाय दुसऱ्या पायरीवर सांगितला आहे. तो म्हणजे सत्कर्म. सत्कर्मने काय होईल? तर सगळ्यांचे परस्परांचे मैत्र जडेल. आणि एकदा का असे हे मैत्र जडले की, मी- माझं उरेलचं कशाला? आम्ही- आपण आणि शेवटी तो असा प्रवास सुरु होईलया मैत्रानं अंकित जीवांचा!! पण हे शिखर गाठण्यासाठी आधी सुरुवात तर करायलाच हवी ना! नव्या वर्षाचा सूर्योदय क्षितिजाकडे येतोय! नव्या संकल्पनांचा सूर्योदय आपल्या मन व बुद्धीच्या क्षितिजावर ही होईलच त्यासोबत! यावर्षी आपण पसायदान जगण्याचा संकल्प करूया का? सत्कर्म करून, मैत्र जीवांचे जदू दे, निरंतर वंदनीय ज्ञानदेवांच्या लेखणीला सार्थकतेच समाधान अनुभवू दे!!!

सौ. वैशाली प्रसन्न सुळे
मो. ९६६२६६६२२८

Warmest Greetings

Ms. Riddhi Gupte

After Completing her M.A. in Political Science awarded with two Gold Medals from The M.S. University of Baroda, has recently cleared Gujarat Public Service Commission (GPSC) Class-1 Exam-2021. and soon she will be posted as Deputy Superintendent of Police (DySP) Class-1. Currently she is working as Deputy Section Officer, Home Department, Sachivalay, Gandhinagar, Government of Gujarat. She was awarded Silver Medal at All India Civil Services Music and Dance Competition in September 2021 at New Delhi in the field of Bharatnatyam-Solo. She Was also awarded National Balashree Award 2007- President of India award in the field of Bharatnatyam.

Congratulations on your well deserved success

सिंहीण

दोन वर्षांपूर्वीची गोष्ट आहे. उन्हाळ्याला नुकतीच सुरुवात झाली होती पुढचे दोन तीन महिने घरात बसून काढण्याची मानसिक तयारी झाली होती पण एक विचार डोक्यात आला की भर उन्हाळा सुरु होण्यापूर्वी एक छोटीशी ट्रीप जवळपास मारून येऊया. कुठे जावे विचार करत होतो. समोर पडलेल्या वर्तमान पत्राकडे नजर गेली आणि त्यातील एका छोट्याशा जाहिरातीने लक्ष वेधून घेतले. गीर जंगल सफारी. तिथल्या एका ४ Star हॉटेल नी त्यांच्या tour package ची सगळी माहिती दिली होती आणि ती देखील २०% discount सकट. मग काय झटपट तयारी सुरु झाली. सर्वप्रथम त्या हॉटेलला फोन केला. समोरून अत्यंत नाजूक आवाज आला ‘Good Morning Madam’ मी खुश. तिला मी सगळे डिटेल्स विचारले. तिने तिच्या मंजूळ आवाजात अस्पृशलित इंग्लिशमध्ये माहिती दिली. आमच्या सोबत तारखा नक्की केल्या. मी तिला संभाषणाच्या शेवटी नाव विचारले. तिने ‘कमल’ असे सांगितले. जाण्यापूर्वी दोन तीन वेळा तिच्याशी बोलणे झाले. कारण ती front desk सांभाळत होती. ती माझ्यासोबत गुजराती, हिंदी व इंग्रजी तीनही भाषेत उत्तम बोलत होती. I was very much impressed.

ठरल्या तारखेला आम्ही संध्याकाळी ६च्या सुमारात पोहचलो. त्यावेळीस front desk वर दुसऱ्या कोणा मुलाची ड्युटी होती. त्याने पण आमची व्यवस्थित सोय होते ह्याची काळजी घेतली. शेवटी ४ Star हॉटेल होते आणि ते देखील जंगलात. दुसऱ्या दिवशी सकाळी ५ वाजताची सफारी होती. आम्ही अर्धवट झोपेतून उदूनच गेलो होतो. सोबत आमचा ब्रेकफास्ट वगैरे सगळे व्यवस्थित होते. तीन तास भटकलो भटकलो, पक्खांचे calling, सिंहाच्या पंज्यांचे ठसे सगळे काही बघितले, ऐकले. पण सिंह काही दिसला नाही. हॉटेलवर परत आलो. दुसरी सफारी दुपारी ४ वाजताची, तिचा पण तोच प्रकार. दुसऱ्या दिवशीचा असाच काही कार्यक्रम होता. फिरुन फिरुन कंटाळून डिनरला बसलो आणि आम्हाला भेटायला कमल आली.

अगदी छोटीशी, २०-२१ वर्षांची असेल. उंचीला बुटकी म्हणता येईल अशी, अंगाने बारीकशी, रंग काळा म्हणता येईल असा, नाक चपट, चेहरा गोल पण मोठा. मी पाहतच

राहिले. तिच्या आवाजावरून माझी तिच्या बद्दलची कल्पना अगदी वेगळी होती. तिने येऊन आम्हाला नमस्कार केला स्वतःची ओळख करून दिली. आमच्या सोबत बोलत उभी राहिली. आमच्या दुसऱ्या दिवशीच्या सकाळच्या सफारी संबंधी माहिती दिली. आम्ही एकत होतो. मी मध्येच ह्यांना मराठीत विचारले, ‘उद्या सकाळी जायचे कां? सिंह दिसणार नसेल तर झोप कशाला खराब करायची.’ आमचे मराठी ऐकुन ती मराठीत बोलू लागली. ‘काळू, तुम्ही जा, सिंह नक्की भेटेल.’ मराठी ऐकुन मी चक्रावले. विचार केला की ह्या एवढ्याशा जीवाला भाषा तरी किती येतात? आणि तिला सरळ विचारले, ‘मराठी येते का तुम्हाला?’ ती म्हणाली, ‘हो, मी मराठी आहे’

‘हो कां कुठल्या’ माझा पुढचा प्रश्न

‘मी गडचिरोलीची आहे’ तिने हसत हसत उत्तर दिले.

“What? अहो कुठे गडचिरोली? कुठे गीर? तुम्ही इथेच राहता कां?”

मी आश्चर्यने विचारले. म्हणाली, “नाही, मी इथे on duty आहे. बाजूलाच कार्टरमध्ये राहते.”

“अरे बापरे, इतक्या लांब? एकटीला घरच्या लोकांनी येऊ दिले?” “हो काळू, आमच्याकडे नोकरी मिळत नाही. त्यातून आमचा नक्षल भाग. आम्ही थोडे फार शिकतो. मग सरकारी योजनांखाली काही छोटे छोटे कोर्सेस करतो आणि जिथे नोकरी मिळेल तिथे जातो. मी हॉटेल management शिकले. सुरुवातीला शेफ ची सहकारी होते. पण जास्त वेळ काम करून इतरही काम शिकत गेले आणि आता ह्या desk वर posting आहे.”

तिच्या बोलण्याने मी पूर्णपणे भारावून गेले होते. एका आदिवासी भागातील ती देखील नक्षल भागातील मुलीने स्वतःचा केवढा उत्कर्ष करून घेतला आहे. जेव्हा जेव्हा पण नक्षली हल्ल्याच्या बातम्या येतात तेव्हा तेव्हा माझ्या डोळ्यासमोर कमल येते.

गीरच्या जंगलात मी पाहिलेली ही ‘सिंहिण’ खरचं जोरदार होती....

सौ. वैजयंती गुप्ते
मो. ९६३८३९३७७९
(ऋणानुबंध या त्यांच्या कथा संग्रहातून साभार)

आम्ही देणगीदारांचे क्रृष्णी आहोत

श्री सुभाष कोर्डे	१००००	श्री प्रकाश गजानन प्रधान	१०००
चां.का.प्रभु सभेसाठी देणगी		स्व. सौ. प्रेरणा प्रकाश प्रधान	
श्री भूषण सुधीर कर्णिक	५०००	हांच्या पुण्यतिथी निमित्ते	
चां.का.प्रभु सभेसाठी देणगी		सौ. संध्या संजय प्रधान	५०१
सौ. सुमती शरदचंद्र तवकर	२००२	बडील भालचंद्र नारायणराव चित्रे हांच्या स्मरणार्थ	
प.पुज्य गोपाल लक्ष्मण तवकर (बाप्पासाहेब)		सौ. अंजली विकास हजरनीस	५०१
हांच्या स्मृति प्रित्यर्थ		बडील भालचंद्र नारायणराव चित्रे हांच्या स्मरणार्थ	
सौ. सुमती शरदचंद्र तवकर	२००२	श्रीमती आशालता परलीकर	५००
कै. नारायण गोपाल तवकर		चां.का.प्रभु सभेसाठी देणगी	
हांच्या स्मृति प्रित्यर्थ		श्री संजय नरेन्द्र प्रधान	२५१
सौ. रचना आर. रणदिवे	२०००	मातोश्री कै. अ. सौ. शालिनी नरेन्द्र प्रधान	
चां.का.प्रभु सभेसाठी देणगी		हांच्या पुण्यतिथी निमित्ते	
श्री राजेन्द्र रणदिवे	२०००	श्री प्रदीप नरेन्द्र प्रधान	२५१
चां.का.प्रभु सभेसाठी देणगी		मातोश्री कै. अ. सौ. शालिनी नरेन्द्र प्रधान	
श्री कमलाकर वैद्य	११००	हांच्या पुण्यतिथी निमित्ते	
पत्नी अ.सौ. स्मिता कमलाकर वैद्य		श्री संजय नरेन्द्र प्रधान	१२५
हांच्या पुण्यतिथी निमित्ते		काका कै. जयवंत बी. प्रधान	
श्री प्रदीप नरेन्द्र प्रधान	१००१	हांच्या स्मरणार्थ	
बडील नरेन्द्र प्रधान हांच्या स्मरणार्थ		श्री प्रदीप नरेन्द्र प्रधान (गांधीनगर)	१२५
श्री संजय नरेन्द्र प्रधान	१००१	काका कै. जयवंत बी. प्रधान	
बडील नरेन्द्र प्रधान हांच्या स्मरणार्थ		हांच्या स्मरणार्थ	
सौ. सुमती शरदचंद्र तवकर	१००१	अन्नपूर्णा योजना	
कै. भागीरथीबाई चित्रे हांच्या स्मृति निमित्ते		सौ. नीला नंदुकुमार पालकर	२०००

भावपूर्ण श्रद्धांजली

कोरोना महामारी समया दरम्यान ज्ञातीतिल अनेक बुंधु भगिनींचे दुःखद निधन झाले ज्याचा तपशील मर्यादित स्वरूपात उबलब्ध आहे.

सौ. नीलिमा अनंत कुलाबकर यांचे दि. २८/०८/२०२१ रोजी दुःखद निधन झाले.

श्री अनंत जयवंतराव कुलाबकर यांचे दि. २६/०५/२०२० रोजी बडोदे येथे दुःखद निधन झाले.

सौ. अंजली जयवंतराव कुलाबकर यांचे दि. २७/१०/२०२० रोजी बडोदे येथे दुःखद निधन झाले.

श्री सूर्योकांत जयवंतराव कुलाबकर यांचे दि. ०३/११/२०२० रोजी बडोदे येथे दुःखद निधन झाले.

श्री दीपक मधुकर कुलाबकर यांचे दि. २२/०४/२०२१ रोजी बडोदे येथे दुःखद निधन झाले.

सौ. हेमलता हरिष (गांटू) कुलाबकर यांचे दि. १६/०५/२०२१ रोजी बडोदे येथे दुःखद निधन झाले.

श्री शरदकुमार शांतराम ताम्हणे यांचे दि. २४/११/२०२१ रोजी वयाच्या ८३ व्या वर्षी बडोदे येथे दुःखद निधन झाले.

वरिल सर्व दिवंगत व्यक्ती तसेच ज्ञातीतिल इतर ज्ञात व अज्ञात दिवंगत बंधु-भजिनींच्या

आत्म्यास चिरशांती व सद्गती लाभो हीच ईश्वर चरणी प्रार्थना

“भाई”

काल व्हॉट्सअप वर बाबासाहेब पुरंदरे यांचा सोबत दिलेला फोटो आला. फोटो अगदी हुबेहुब. पहाताक्षणीची वीज चमकावी तशी आठवण झाली ती “भाईची” आणि काय सांगु, त्या फोटोखाली अगदी बारीक अक्षरात असलेली भाईची सही दिसली. निव्वळ योगायोगाने आलेला हा फोटो बन्याच जणांच्या नजरे खलुन गेल्याचा आनंद झाला.

भाई म्हणजे एक आगळ वेगळ व्यक्तिमत्व, भाई म्हणजे निसर्पिमी, एक पशु-पक्षी-मित्र; उत्तम खेळाडू (कबड्डी), उत्तम पोहणारे, संघाचे कार्यकर्ते, कोणालाही कधीही मदतीला धावून जाणारे. असे अनेकविध अष्टपैलू व्यक्ति म्हणजे भाई. चित्रकला हा त्यांचा ‘आत्मा’. ते खरच हाडाचे सचे कलाकार आहेत. प्रत्येक चित्रातले भाव अगदी बोलके. चित्रकलेचे सर्व प्रकार भाईनी उत्तम पणे हाताळलेत. इतकेच नव्हे तर त्यांच्या चित्राला साथ दिली आहे ती त्यांनीच लिहिलेल्या कवितांनी. रात्रीच्या ठंडं शांत वातावरणात कधी ते कवितेचे शब्द गुफकात तर कधी कागदावर चित्र रेखाटाटा रेखाटाटा पहाटेचा सूर्य त्यांच्याकडे बघत बघत वर येत असतो. अश्या कलेच्या विश्वात जे जगतात तेच खरे कलाकार. कालाकार म्हणजे वेडापिर. कलेशिवाय दुमर जगच नसत त्यांना.

आजही, म्हणजे वयाच्या ९३च्या वर्षी सुद्धा भाईच्यात असलेली चित्र रेखाटण्याची ओढ, मात्र अगदी चिरतरुण आहे.

ते मुळचे रोहाचे पण मुंबईत येऊन स्थाईक झाले. यांच पुर्ण नाव श्री दत्तकुमार देशमुख, लहानपणी अंगी कला असुन सुद्धा चित्रकलेचे शिक्षण कोणत्या चित्रकला विभागात जाऊन घेता आल नाही. पण त्यांच्यातली चिकाटी मात्र त्यांना शांत बसु देत नव्हती.

ते सांगतात, “नोकरीला लागलो तेव्हा ज्यां कंपनीमधे डीग्री डीप्लोमा करूनसुद्धा ज्यांना नोकरी मिळत नवहती. त्या कंपनीत योगायोगाना जाण्यासाठी संधी मिळाली आणि त्याच्या कामाला न्याय मिळाला त्यांनी सांगितल मी J. J. SCHOOL ऑफ आर्ट्सचा विद्यार्थी नसून J.W.T. शाखेचा आहे. हयातभर काम शिकुन मिळवलेला साधा डीप्लोमा होल्डर आहे. (J.W.T. म्हणजे जे. वॉल्टर थॅम्पिसन या अमेरिकन कंपनीचा).

भाई सांगतात, “मी शाळेत असताना शेवटच्या बाकावर बसून वहीमधे काही ना काही रेखाटतच असायचो.” हे त्यांचे कलेचे वेड कधी आणि कस नावारूपाला आल त्यांच त्यांनाच कळलं नाही. त्यांच्या हातून एकाहून एक चित्र जीवंत होत गेली. महान लोकांची, देवादीकांची साधुसंतंची विश्वविख्यात खेळाडूंची अशा अनेक कृती त्यांनी तयार केल्या. त्या चित्रातले भाव आणि

त्यातले बारकावे पाहून तर मन थक्कच होते.

भाईनी जरी याच शिक्षण घे तलं नसेल तरी सुद्धा एखाद्या नार्मांकित कला शाखेत प्राविष्य मिळवलेल्या व्यक्तिला सुद्धा ते मागे टाकतील इतकी त्यांची “मास्टरी” आहे. प्रत्येक चित्राला जो पर्यंत त्याच शिळ्ठ नाही तो पर्यंत त्यांना चैन पडत नाही. असा हा कलाकार रंगसंगतीच्या पसाऱ्यात शुद्ध हरपून वावरत असतो.

आज पर्यंत भाईनी हजारे चित्र काढली. चित्रकलेत तर “पोर्ट्रैट” हा त्यांचा विषय आणि त्यात हातखंडा. शिवाय पोर्ट्रैट करण अवघड. कारण नाक, कान, डोळे हे नुसते रेखाटून चालत नाहीत तर त्यात भाव असण जरूरी असते तरच त्या चित्रात “जान” येते. भाईनी काढलेल्या बन्याचशा चित्रांवर त्या त्या व्यक्तिंचे हस्ताक्षर असते. त्यांचा छंद, मग त्याली शब्दांना भावनेत गुफलेल्या ओळीची कविता. भाईचा चित्र-संग्रह म्हणजे छोटीशी आर्ट गॅलरीच म्हणायला हवी. चित्रकलेच्या शाखेत सर्वच प्रकार त्यांनी सहज हाताळलेत लॅन्डस्केपिंग, नॅचरल ड्रॉईंग, पशु-पक्षी अरणि कितीतरी.

खास सांगायचे तर बडोद्याचे महान चित्रकार श्री प्रकाश आंबेगावकर यांनीही भाईची कला बधून हात जोडले ते अतिशय खुष झाले.

इतके असून सुद्धा भाई अतिशय साधे आणि प्रेमळ आहेत. स्वतःच्या प्रसिद्धी पासून ते नेहेमीच दूर राहीलेत. दिखावा करण त्यांना कधी आवडलच नाही. भाईची आणि आमची फक्त ओळख नसून कौटुंबिक नात आहे. श्री पिनाक केमकर यांचे ते सासरे आहेत अर्थातच सौ अभिता केमकर यांचे वडील आहेत. अशा या महान चित्रकाराला मानाचा मुजरा/शतशः प्रणाम.

सौ. उज्ज्वला केमकर
मो. ९८२४४८९६६९

सन्माननीय बाबासाहेब पुरंदरे
मानांशतक फर्नेस्ट वाशिंग्टनाच्या
मनःपूर्वक शुभेलग्न द सानांचं दंडवत.
१. शताकावीर शिवायशाहीर. १

बधुवर सुचक केन्द्र

योग्य सी.के.पी. जोडीदार मिलविण्यासाठी चांद्रसेनिय कायस्थ प्रभु सभा, बडोदे यांच्या

www.ckpworld.org

या संकेत स्थळावर फॉर्म व फी रु. १००० भरून सभासद नोंधणी चालु आहे.

वर	रजी. नं.	जन्म तारीख	उंची	शिक्षण	नोकरी
	CKP-25614	18/10/1988	5'10"	B.E. Civil	Consulting Engineering Group Ltd, Surat
	CKP-25941	08/09/1986	5'5"	B.Com, ICWA	Finance Manager
	CKP-25945	05/06/1990	5'7"	B.Com, ICWA	Gujarat Plugin Devices Pvt. Ltd. Vadodara.
	CKP-25946	28/12/1996	6'	B.E.	Fire Project Pvt. Ltd.
	CKP-25947	17/08/1992	5'11"	MMS Finance	Owner, Beerwings, Thane

वधु	रजी. नं.	जन्म तारीख	उंची	शिक्षण	नोकरी
	CKP-25879	03/10/1995	5"	B.E. Computer, MBA	
	CKP-25890	30/10/1992	5'4"	Bachelors in Technology	Asst. Manager at Kirloskar Brothers Pune
	CKP-25894	22/08/1990	5'1"		Architecture
	CKP-25916	13/03/1993	5'3"	MBBS	Doctor
	CKP-25935	24/02/1994	5'6"	B.Com, CS, LIB	Zydus Cadila Group Ahmedabad

सामुहिक मुंजी समारंभ

गेल्या बच्याच वर्षांपासून चां.का.प्रभु सभा, बडोदे स्वतंत्र मुंजीचा पर्याय म्हणून सामुहिक मुंजी समारंभ आयोजित करते. कोरोना महामारीमुळे गेले दोन वर्षे यात खंड पडला होता पण आता परिस्थिती निवळली असल्याने व प्रशासन तंत्राने लादलेले काही नियम व निर्बंध आता शिथित केले असल्यामुळे मंडळाने यावर्षी अक्षय तृतीयेच्या मुहूर्तावर मंगळवार दिनांक ०३ मे २०२२ रोजी काढीया पटेल वाडी, शिया बाग, खंडेराव मार्केटच्या मागे, बडोदा येथे सामुहिक मुंजी समारंभ करण्याचे निश्चित केले आहे. नेहेमी प्रमाणे हा समारंभ प्रस्थापित नियम व धार्मिकता पाळून ज्ञाती बंधू-भगिनींच्या उत्साहवर्धक उपस्थितीत आयोजित करण्यात येईल. आपल्या पाल्यांच्या सामुहिक मुंजींसाठी इच्छुक पालकांनी आपले अर्ज दिनांक २० एप्रिल २०२२ पर्यंत संस्थेच्या कार्यालयात श्री सतीश ताम्हणे, कार्यवाह मोबाइल: ९८२४० ७७९८२, श्री प्रशांत गुप्ते, उपाध्यक्ष, मोबाइल: ९८७९३ ६५०५० ह्यांच्या कडे जमा करावे ही विनंती. ज्ञातीच्या सर्व सदस्यांचे सक्रीय सहकार्य व सहभाग प्राप्त होईल अशी आम्ही आशा करतो.

श्रीमती चेतना चित्रे

जागतिक महिला दिना निमित्त शुभेच्छा !

सौ. सीमा मोहिले
आमदार, गुजरात विधानसभा

श्रीमती ज्योत्स्ना काठेवाड दिवाणजी
विश्वस्त, चां.का.प्रभु, मारुवात्सल्य मंडळ

सौ. सुरता प्रधान
नगर सेवीका, वी.एम.सी.,
माजी अध्यक्षा, चां.का.प्रभु, प्रार्थनिक-माध्यमिक फंड

सौ. उज्ज्वला केमकर
अध्यक्षा, सीकेपी सिनियर सिटीजन्स मंडळ

सौ. अलका गुते
अध्यक्षा, चां.का.प्रभु, मारुवात्सल्य मंडळ

सौ. कविता प्रधान
माजी कार्यवाह
चां.का.प्रभु, प्रार्थनिक-माध्यमिक फंड

सौ. उज्ज्वला रणदिवे
कार्यवाह, सीकेपी सिनियर सिटीजन्स मंडळ

सौ. रुचना तवकर
कार्यवाह, चां.का.प्रभु, मारुवात्सल्य मंडळ

सौ. मंगल वैद्य
कार्यवाह, चां.का.प्रभु, विद्योत्तेजक मंडळ

या अंकाच्या योगदान कर्त्या महिला

सौ. शुभांगी पाटणकर

सौ. वैरजयंती गुते

सौ. सुगंधा गुते

सौ. शलजा मेहेकर

सौ. रजना आंबेगावकर

श्रीमती चेतना चित्रे

सौ. वैशाली सुले

शुकननुं सोनुं तो गणदेवीकरनुं ज...
सोनामां सुगंध निहायवी होय तो पण गणदेवीकर ज...

आपला पारंपारिक आणि आधुनिक, स्वर्णालंकारांनी समृद्ध असा शोरुम

प्राचिन तसेच
अर्वाचिन सुवर्णालंकार
मोठन माळ, पाटल्या, बांगडया,
पोहे हार, छिंदे शाही तोडे, तसेच
जडतर ज्वेलरी, टैपल ज्वेलरी
आणि ओन्टीक ज्वेलरी

चांदीचा सेपरेट
विशाळ उोरु-रुम
हीरे माणीक मोती,
चांदीची देवाची पुजेची उपकरणी,
वापरण्याची भांडी आणि
प्रेडंटेशन आर्टीकल्स

सारा गणदेवीकर ज्वेलर्स

गोल्ड शोरुम

प्रताप रोड, दांडिया बाजार, बऱ्डोदा.
Ph. 2437743, 2413676

सिल्वर शोरुम

दांडिया बाजार मेडन रोड, बऱ्डोदा.
Ph. 2430999

वाघोडीया रोड शोरुम

वृद्धावन चार रस्ता, बऱ्डोदा.
P. 0265 - 2567756 / 2569956

ग्राहकांसाठी कार पार्किंगची सुविधा उपलब्ध आहे